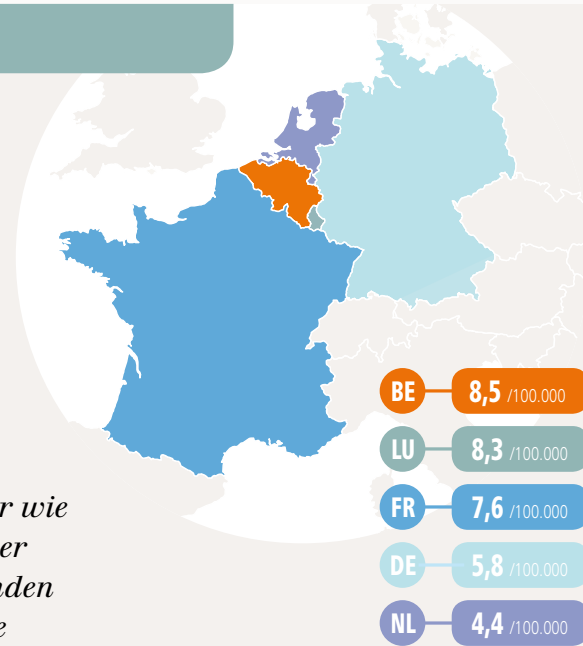

TUBERCULOSE IN BELGIË

EVOLUTIE VAN TUBERCULOSE IN BELGIË

In 2019 werden **968** nieuwe **tuberculosegevallen** gemeld. De incidentie, het aantal zieken per 100.000 inwoners, is daarmee 8,5.

België maakt deel uit van de «landen met lage incidentie», met minder dan 10 gevallen per 100.000 inwoners per jaar. De incidentie is wel nog steeds hoger dan in de buurlanden.

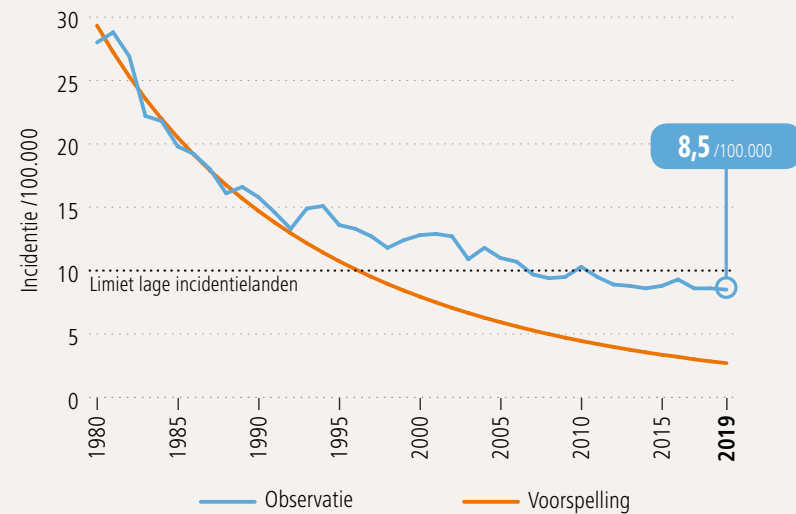

Bron: ECDC 2020

Tuberculose kan eender wie treffen maar komt vaker voor bij mensen uit landen met een hoge incidentie

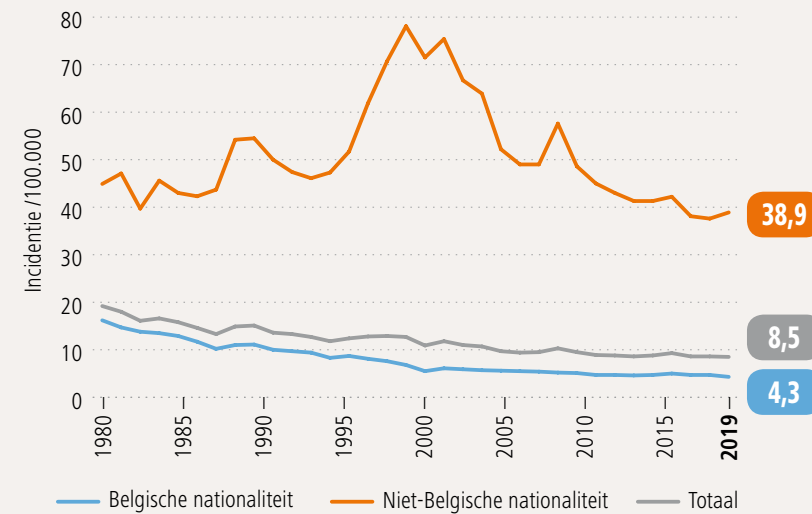
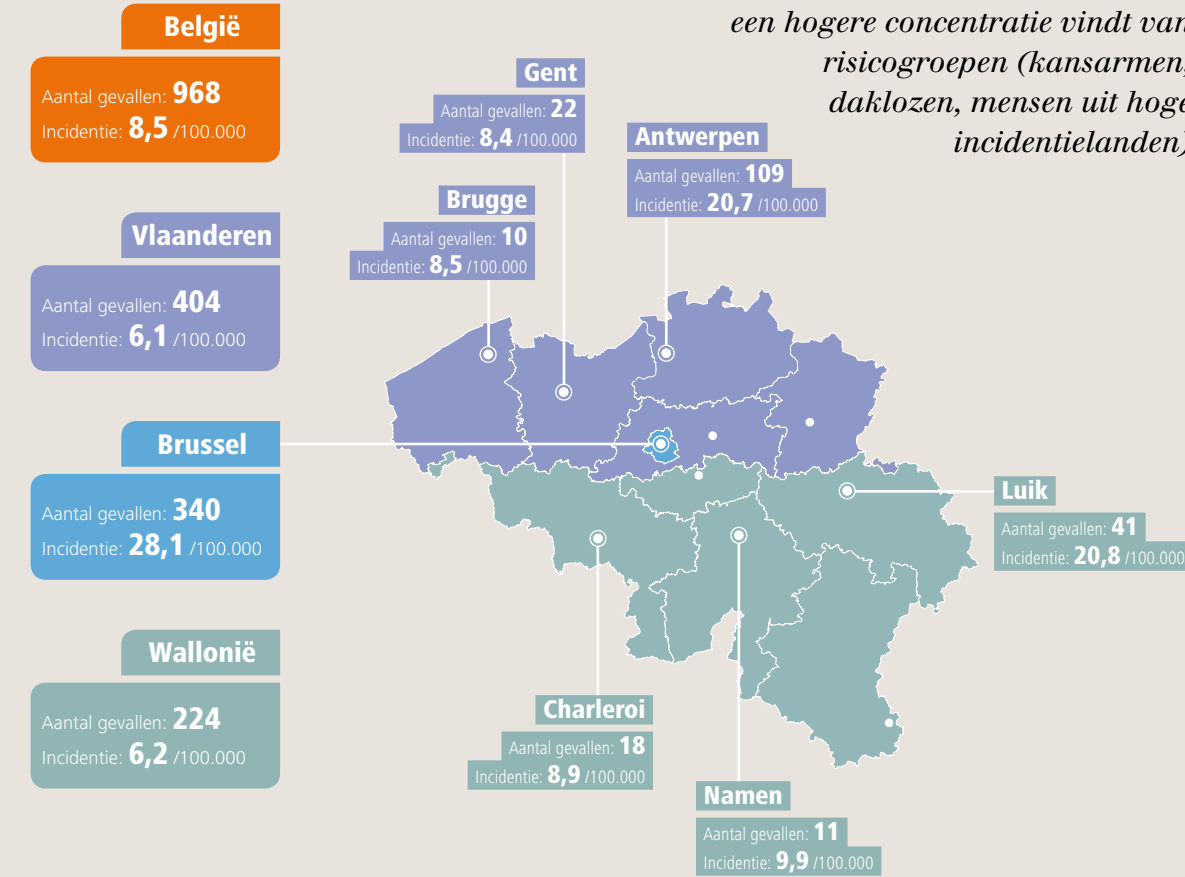
Ondanks schommelende waarden vertoont **België** nog steeds een **dalende incidentie**.

Sinds de jaren 90 daalt de incidentie minder dan verwacht: de geobserveerde waarden liggen hoger dan de voorspelde waarden. De laatste jaren stagneert de incidentie rond 9 per 100.000 inwoners.

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING

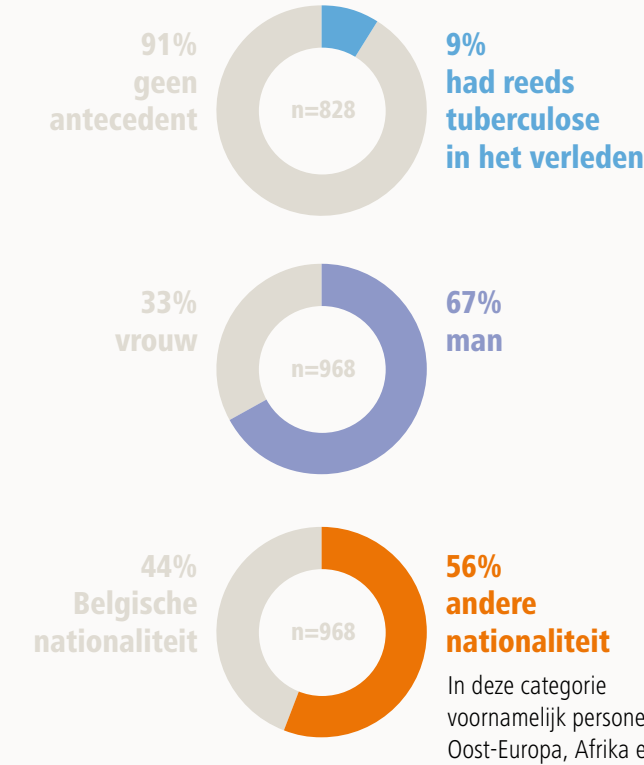
Tuberculose komt vaker voor in de grote steden omdat men daar een hogere concentratie vindt van risicogroepen (kansarmen, daklozen, mensen uit hoge incidentiële landen)

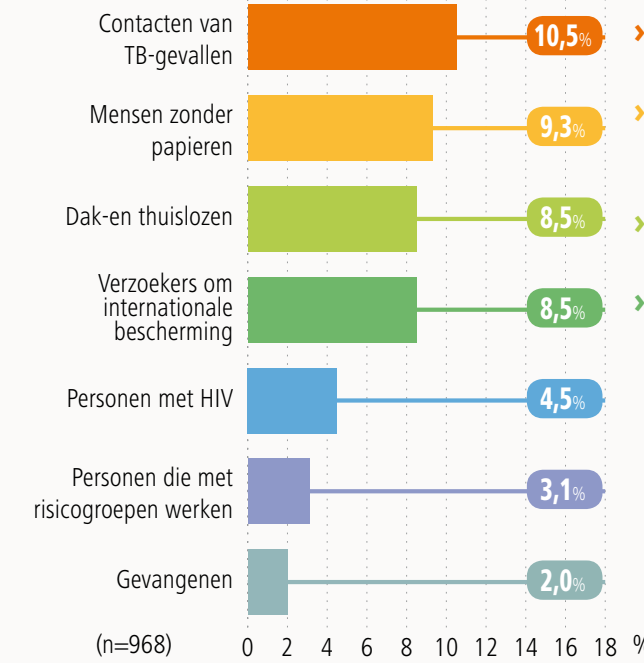
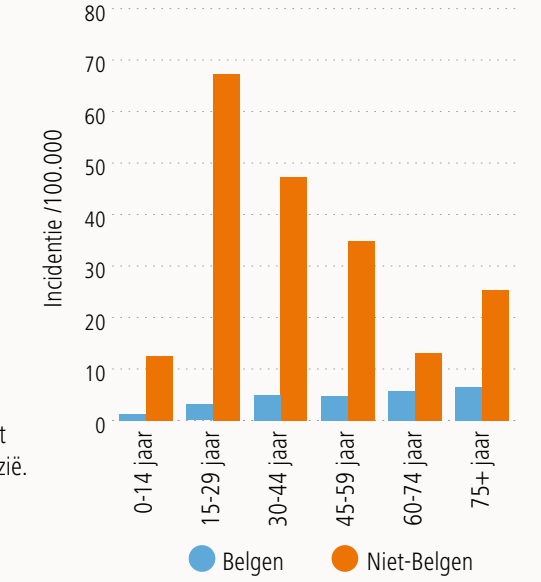
De ziekte neemt langzaam af in de Belgische bevolking maar fluctueert bij niet-Belgen.

Bij Belgen was de incidentie **4,3/100.000** inwoners in 2019. Bij personen met een niet-Belgische nationaliteit, voornamelijk uit landen waar tuberculose nog endemisch is, ligt dit cijfer **9 keer hoger**.

PROFIEL VAN DE TUBERCULOSEPATIËNT

- ▶ Bij de Belgische populatie is de incidentie relatief evenredig verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen, behalve bij de groep kinderen die minder getroffen wordt en bij de groep 75-plussers bij wie TB iets vaker voorkomt.
- ▶ Bij de niet-Belgen bevindt de piek zich bij de **jongvolwassenen**. Daarna neemt de incidentie af naarmate de leeftijd stijgt.

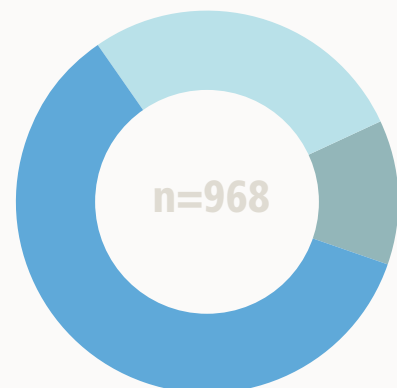

- ▶ De grootste risicogroep bestaat uit personen die tijdens de laatste 2 jaar **contact** hadden met een besmettelijke persoon.
- ▶ 9,3% van de gevallen zijn **mensen zonder papieren** waarvan meer dan de helft zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt.
- ▶ Het percentage **dak- en thuislozen** is 8,5%; 8 op de 10 daklozen bevindt zich in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest.
- ▶ Van de gevallen zijn ook 8,5% verzoekers om **internationale bescherming**, waarvan de helft in Wallonië woont.

Voor bepaalde bevolkingsgroepen die een verhoogd risico lopen op tuberculose zijn specifieke maatregelen voorzien. Desondanks moeten er extra maatregelen genomen worden om de «hard-to-reach» groepen te bereiken.

Tuberculose komt hoofdzakelijk voor in de longen maar de ziekte kan ook elk ander orgaan aantasten.

pulmonale
60%

extrapulmonale
28%

**pulmonale +
extrapulmonale**
12%

*Extrapulmonale
tuberculose
is meestal niet
besmettelijk*

Meer dan 2/3e van de gevallen tast de longen aan. Een deel daarvan ontwikkelt eveneens **extrapulmonale** tuberculose.

80% van de **pulmonale** gevallen werd bevestigd met bacteriologie (cultuur positief).

Bij iets minder dan de helft van de gevallen (49%) waren er bacteriën zichtbaar in het sputum (onder de microscoop) wat duidt op een **grotere besmettelijkheid**.

Bij een positieve cultuur kan aan de hand van het antibiogram de **gevoeligheid van de kiem aan de antibiotica** bepaald worden.

**geen
resistentie**
94%

monoresistentie
4%

Bij 4% van de personen met tuberculose komt resistentie aan één enkel antibioticum voor.

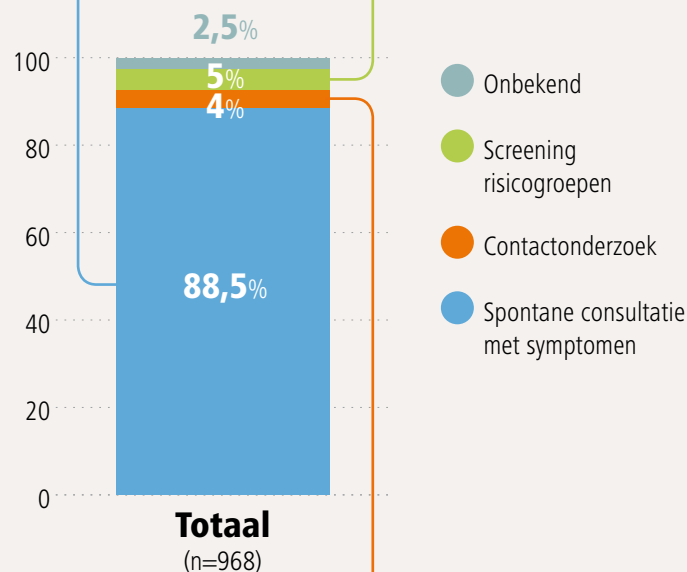
multiresistentie
2%

Wanneer de tuberculosebacterie **niet meer gevoelig is voor de 2 belangrijkste antibiotica** in de klassieke standaardbehandeling spreken we van multiresistentie. Deze vorm is ernstig maar relatief zeldzaam in België.

15 multiresistente gevallen (MDR) van tuberculose werden gemeld in 2019, wat overeenkomt met 2% van de gevallen van wie het antibiogram gekend is.

De overgrote meerderheid van de gevallen wordt ontdekt op basis van **klachten en symptomen**.

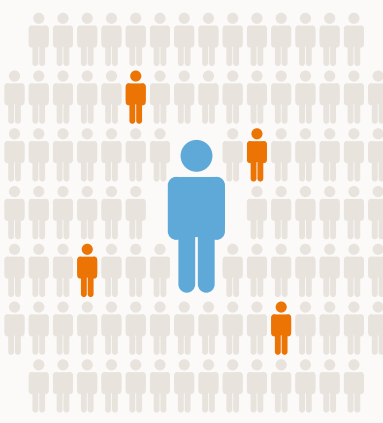
Actieve screening van **risicogroepen**, zoals verzoekers om internationale bescherming of gedetineerden, leidt tot de opsporing van 5% van alle gevallen.

*De belangrijkste
symptomen van tuberculose
in de longen zijn:*

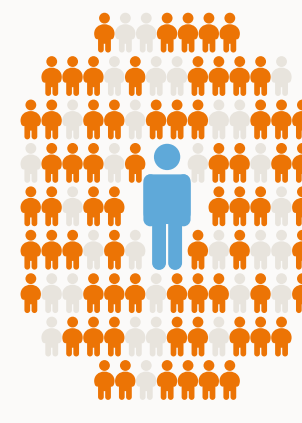
- langdurige hoest
- productieve hoest, soms met bloed
- lichte koorts
- nachtzweeten
- gewichtsverlies
- vermoeidheid

- Onbekend
- Screening risicogroepen
- Contactonderzoek
- Spontane consultatie met symptomen

Contactonderzoek rond een besmettelijk geval draagt bij tot de ontdekking van **4%** van alle gevallen.

Alle leeftijdscategorieën inbegrepen

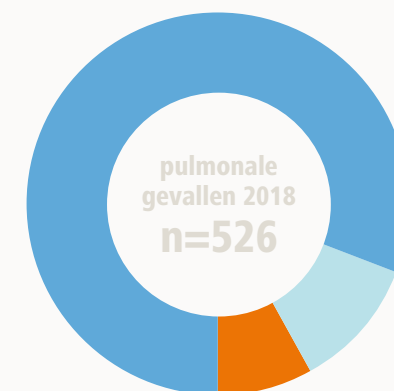
Dit onderzoek is uiterst rendabel bij kinderen: bij de 0-4 jarigen wordt op deze manier **69%** (n=11) van de gevallen ontdekt.

Bij 0 - 4-jarigen

81% van de gevallen werd **met succes behandeld**.

Er worden aanzienlijke inspanningen gedaan om het streefdoel (nl. 85%) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) te behalen.

genezen
81%

**behandeling
afgebroken**
11%

Deze patiënten zijn uit het oog verloren of hebben mogelijk het land verlaten.

overleden
8%

De **mortaliteit** ligt hoger bij oudere personen en is vaak het gevolg van een andere pathologie dan tuberculose.

Tuberculose wordt behandeld door toediening van verschillende antibiotica gedurende minstens 6 maanden. Het is een zeer lange behandeling maar ze is over het algemeen erg doeltreffend

2050

De doelstelling van de Wereldgezondheidsorganisatie is om tegen 2050 tuberculose te elimineren.

Hiertoe moet in België de incidentie dalen met 12% per jaar.

Tuberculose vormt nog steeds een probleem van algemene volksgezondheid in België. Adequate middelen zijn nodig om de ziekte verder onder controle te krijgen met het oog op totale eliminatie.

Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding
Eendrachtstraat 56, 1050 Brussel
Tel. 02 510 60 90
Fax. 02 511 46 14
info@vrgt.be
www.vrgt.be

Fonds des Affections Respiratoires
Rue Haute 290-807A, 1000 Bruxelles
Tél. 02 512 29 36
Fax. 02 512 32 73
prevention.tuberculose@fares.be
www.fares.be

